

HASTANE BİLGİ SİSTEMLERİ

ÖĞR. GÖR. ŞEYDA ÇAVMAK

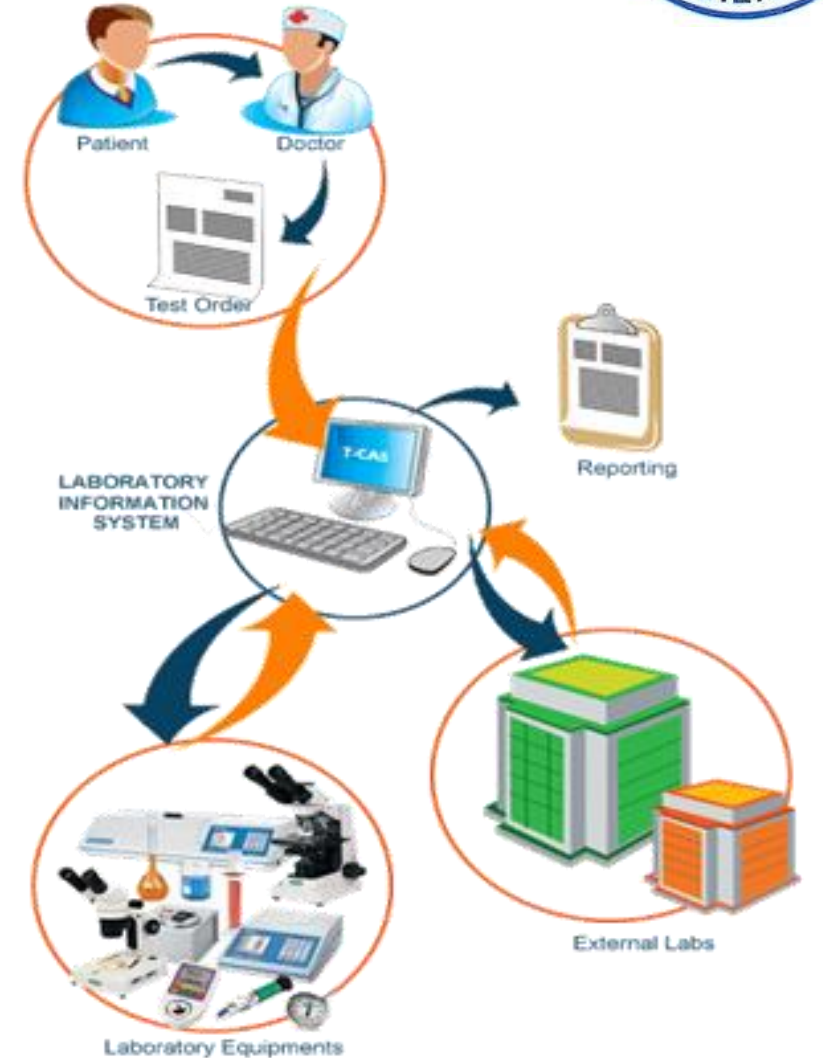
HASTANE BİLGİ YÖNETİM SİSTEMLERİ (HBYS)

Bilişim dilinde;

- Tıbbi süreçler sonucunda ortaya çıkan verilerin oluşturulması, işlenmesi ve depolanmasını sağlayan yazılım ve donanımlar bütünüdür.

Hastane boyutunda;

- Hastanın girişinden, hastaların tedavisine kadar olan süreci yöneten bir bilgi sistemidir.

BİLGİ ve BİLİŞİM

- ✓ Bilgi kavramı farklı şekillerde algılanabilmektedir. Esasen üç farklı kullanım alanına sahiptir;
 1. Veri
 2. Enformasyon
 3. Üstbilgi (knowledge)
- Bilişim kelimesi **bilmek** fiilinin bir türevi olan **bilişmek** fiilinden türetilmiştir.
- Bilişim kelimesinin karşılığı Informatik (Alm), Informatique (Fr) ve bunlardan türetilmiş olan Türkçe **enformatik** kelimeleri İngilizcedeki computer science ve information systems gibi alanları kapsar

BİLGİ

Veri; bir olay veya durumla ilgili elde edilmiş olan, işlenmemiş, ham materyaller, göstergelerdir. Gözlem, kayıt, belge gibi kaynaklardan elde edilen, sembol, harf, rakam veya işaret bütünüdür.

Enformasyon; verilerin karar alma sürecinde kullanılabilir hale gelmiş durumudur. Bu safhada, veri yorumlanmış ve düzenli hale getirilmiştir.

BİLGİ

VERİ-ENFORMASYON İLİŞKİSİ

Veri

306.130 Cerrahi eldiven 0,35
300.270 Aspirasyon torbası 1,80
300.500 İdrar torbası 0,40
306.130 Cerrahi eldiven 0,35
303.010 Katater, Toraks 2,40
306.130 Cerrahi eldiven 0,35
303.010 Katater, Toraks 2,40

Enformasyon Sistemi

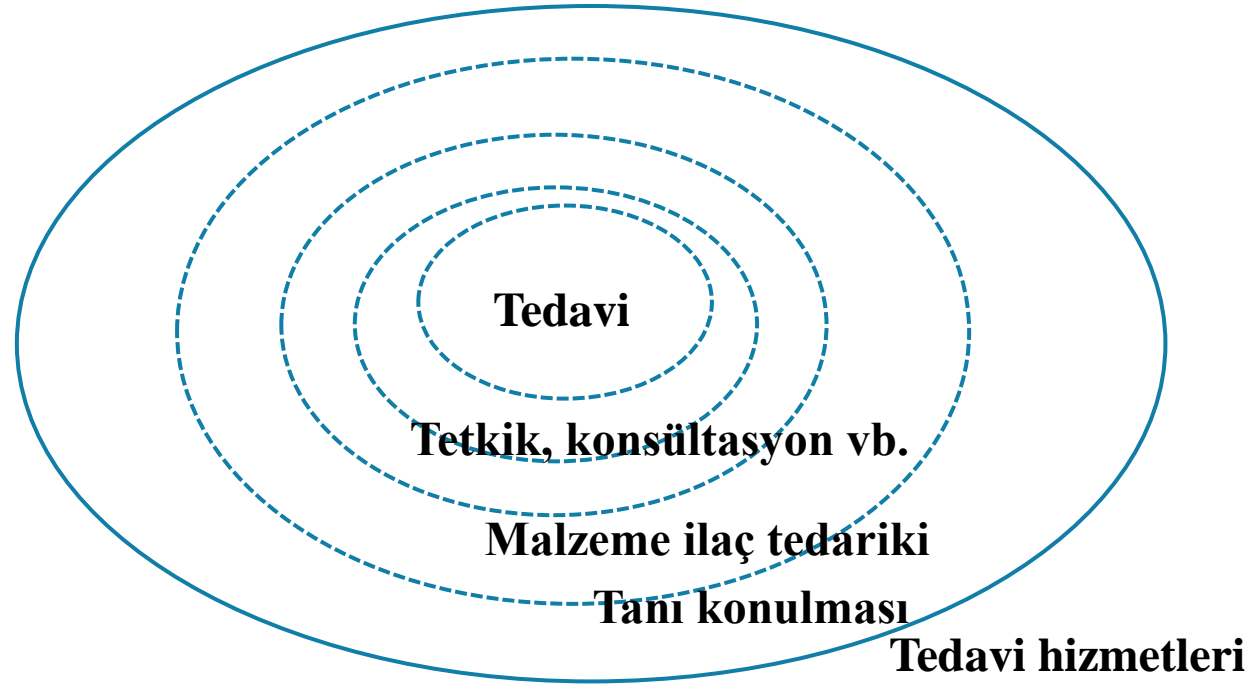
Enformasyon

Malzeme kodu: 306.130
Adı: Cerrahi eldiven
Kullanıldığı Hastane: Doğanay
Kullanım yeri: Ameliyathane
Kullanılan miktar: 28.570
Yıllık tutar: ₺ 9.999,5

SİSTEM KAVRAMI

Belirli bir sınır içerisinde etkileşim halinde bulunan ve aynı amaca hizmet eden parçalar bütünüdür.

Günlük dilde düzen, disiplin ve metot anlamlarına karşılık olarak da kullanılmaktadır.

ENFORMASYON SİSTEMİ

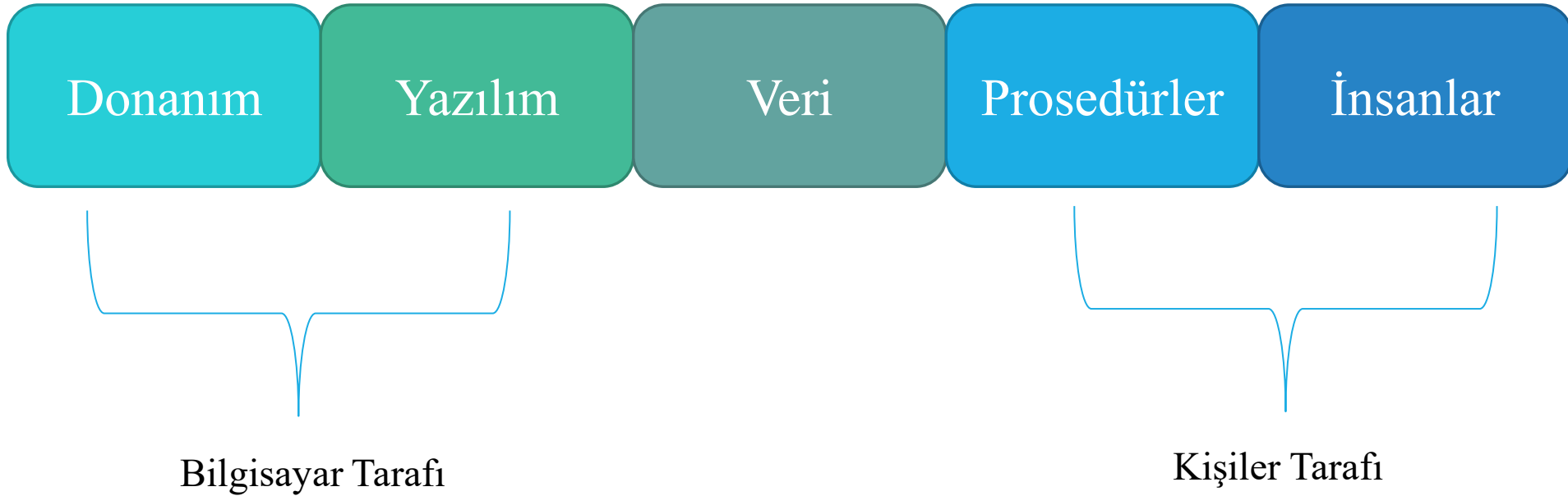
Enformasyon sistemleri, bağlı oldukları üretim sistemleri için birer alt sistem konumundadırlar.

Enformasyon sistemleri;

- ✓ bilgi kümelerinin toplanması
- ✓ verilerin saklanması, depolanması
- ✓ veri işleme
- ✓ ve veri-bilgi paylaşımı

hususlarını elektronik bir ortamda mümkün kılan sistemlerdir.

ENFORMASYON SİSTEMİ

ENFORMASYON SİSTEMİ

- Bir enformasyon sistemi; bilgisayar ağları, iletişim kanalları, kişiler ve işletmeler bütününden meydana gelmektedir.
- Bilgi sistemleri, doğru ve güncel bilgilerin karar vericilere sunulmasını sağlarlar. Dolayısıyla kişiler de bu sistemin bir parçasıdır.
- Bir enformasyon sisteminin bileşenleri;
 - Girdi----Süreç—Çıktı-----Geri bildirim

ENFORMASYON SİSTEMİ

Girdiler; bilgi sistemlerinin girdileri «veri»dir. Örneğin; hasta kabul kaydı.

Prosedürler; girdi ve çıktı birimleri arasındaki süreci yöneten, yönergeler, basamaklardır. Örneğin; poliklinik süreci.

Yazılım; donanım parçalarının çalışmasını sağlayan programlar, komutlar.

Çıktılar; elde edilen bilginin görülmesini ve raporlamasını sağlayan birimlerdir.

İnsan kaynakları; yöneticiler, bilgi çalışanları vb.

BİLGİ SİSTEMLERİ TÜRLERİ

Veri İşleme Sistemleri; madde-malzeme kayıtları, istekler, talepler, müracaatlar, işlemlerin ilk kayıtları bu sistemde gerçekleşir.

Yönetim Bilgi Sistemleri; işletme fonksiyon yöneticilerine bilgi sunan sistemlerdir. Örneğin satın alma yöneticisinin kullandığı yönetim bilgi sistemi.

Üst Yönetim Destek Sistemleri; üst yöneticilerin karar vermelerini sağlayan, ileri bilgi sistem türüdür. Karar destek sistemleri olarak da isimlendirilebilir.

BİLGİ SİSTEMLERİ TÜRLERİ

Bilgi sistemleri, işletmelerde modüller şeklinde çalışır. Bu modüller;

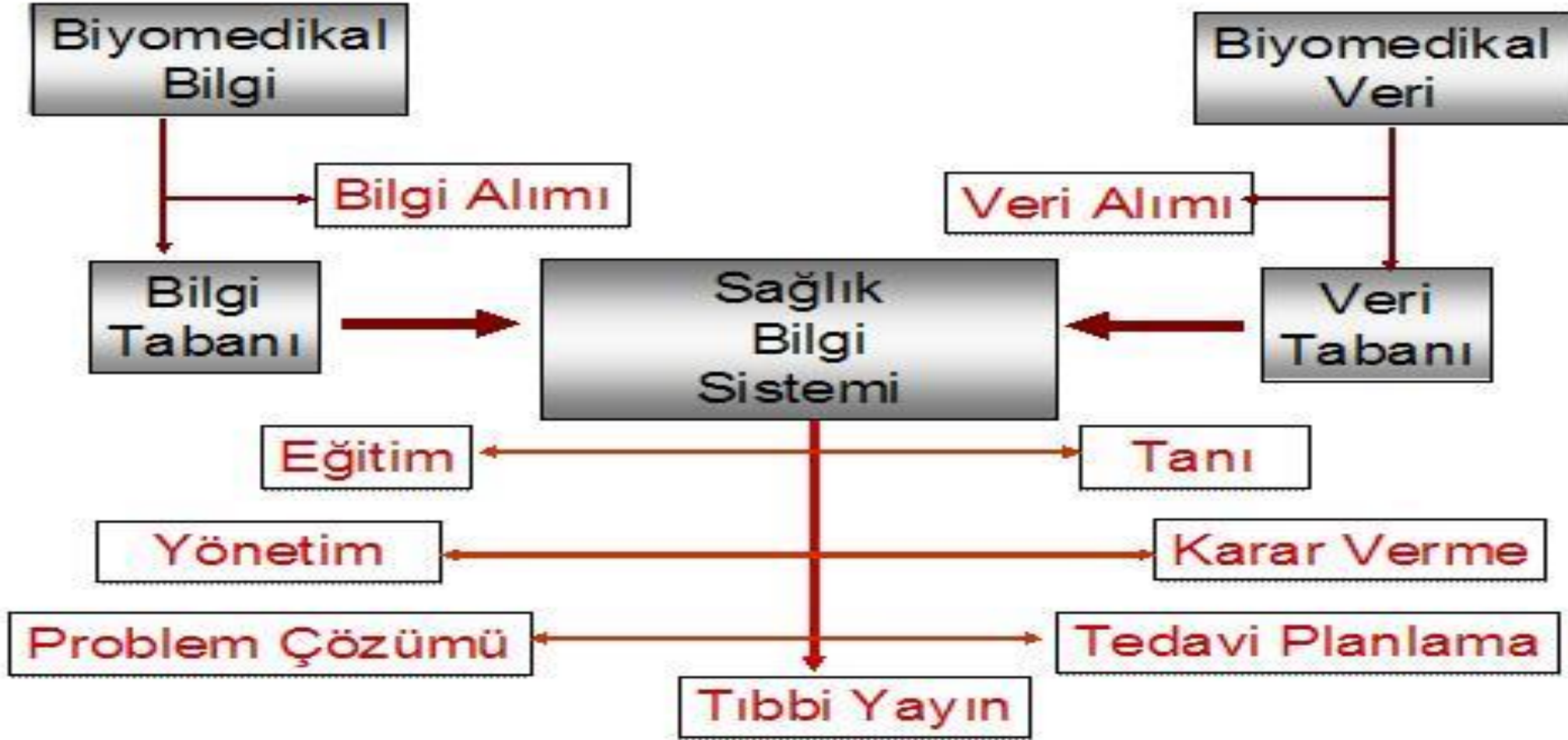
- Tedarik Zinciri Modülü (Malzeme İhtiyaç Planlama, Satınalma, Depo vb. olabilir)
- Müşteri İlişkileri Yönetimi Modülü
- İnsan Kaynakları Yönetimi Modülü
- Muhasebe Modülü vb. şekillerde olabilir.

SAĞLIK ENFORMASYON SİSTEMLERİ

•Sağlık hizmeti üretimi için gereken her türlü bilginin üretilmesi, etkin biçimde kullanılması ve raporlanabilmesi için kurulan yazılım, donanım ve prosedürler bütünüdür. Sağlık bilgi sistemleri;

1. İlk kayıt
2. Fiziki depolama
3. Bilgi işleme
4. Bilgi aktarma
5. Depolama
6. Bilgi geri çağırma
7. Raporlama
8. Karar verme işlemlerini yerine getirmektedir.

SAĞLIK BİLGİ SİSTEMİ ŞEMASI

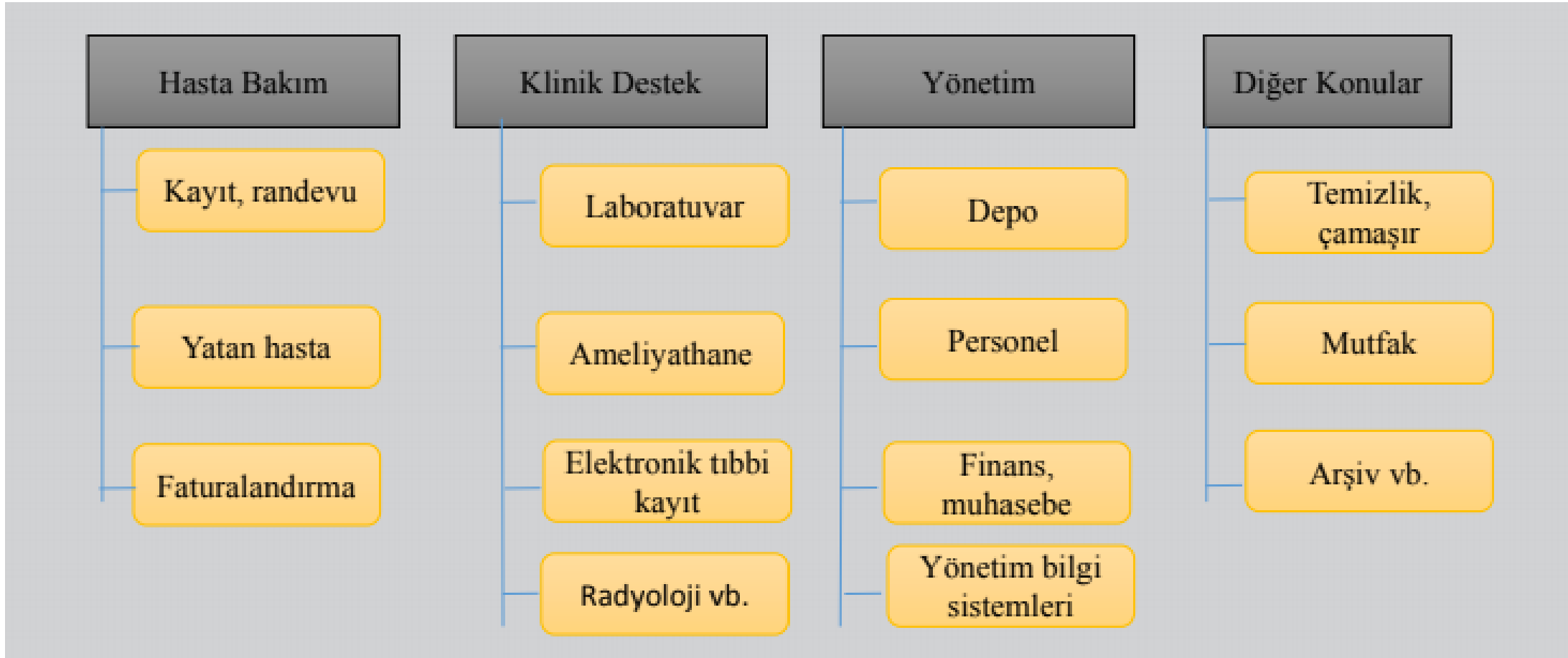

SAĞLIK ENFORMASYON SİSTEMLERİ

Temel özellikleri aşağıdaki gibi olmalıdır;

1. Doğru ve kapsamlı verilerin ekonomik olarak derlenmesini sağlar.
2. Verilerin ilgililer tarafından kullanılmasını sağlar.
3. Üretilen bilgilerin havuzlarda toplanmasını sağlar.
4. Gelişmelere uyum sağlayabilecek esnekliktedir.
5. Süratle güncellenebilir.
6. Üretilen bilgileri uygun yöntemlerle raporlayabilir (grafik, tablo, diagram vb.)
7. Bilginin alttan üste doğru gidişini koordine edebilmelidir.

SAĞLIK ENFORMASYON SİSTEMLERİ

HASTANE BİLGİ SİSTEMLERİNİN FONKSİYONLARI

- ✓ Veri tabanının yönetilmesi
- ✓ Bilgi ve iletişim ağının yönetilmesi
- ✓ Muhasebe, finansman işlemleri
- ✓ Randevu sistemleri
- ✓ Hasta kabul, kayıt işlemleri
- ✓ Poliklinik-klinik hizmetleri
- ✓ Laboratuvar, görüntüleme hizmetleri
- ✓ Acil-ambulans hizmetleri vb.

TIBBİ KAYIT

Tıbbi kayıt; hastanın sağlık geçmişi ve tedavileri ile ilgili kayıtlardır.

Sağlık/hasta kaydı; hastanın tüm tıbbi ve idari işlemler bütününe yönelik kayıtlardır.

- Hasta kaydı, tıbbi kayıttan daha geniş bir kavramdır. Hasta ile ilgili tıbbi işlemlerin yanı sıra, kalite, ödeme vb. gibi işlemlere yönelik kayıtları da içerir.

ELEKTRONİK SAĞLIK KAYIT SİSTEMLERİ

Sağlık kayıt sistemleri aşağıdaki özellikleri taşımalıdır

- 1. Süreklilik**
- 2. Devamlı bakım;** donanımın uygun bakımı, desteklenmesi
- 3. Yedekleme/güncelleştirme;** sistemin mutlaka bir kurtarma mekanizması olmalıdır.
- 4. Dayanıklılık**
- 5. Sabotaj tedbirleri;** güvenlik önlemlerine sahip olmalıdır.

ELEKTRONİK SAĞLIK KAYIT SİSTEMLERİ

Faydaları;

1. Sağlık personelinin gerekli veriye daha hızlı ulaşmasını sağlayarak, hizmet kalitesini iyileştirir.
2. Bakım sonuçlarının daha kolay ölçülebilmesini, böylece sürekli iyileştirmeler yapılmasını mümkün kılar.
3. Kaynak tasarrufu sağlar, israfın önüne geçer.
4. İnsan kaynağının daha verimli çalışmasını sağlar.